

Nassuaatit nalinginnaasut

1. Siunnersuutip imaa:

Inatsisisatut siunnersuut immikkoortunik pingaarnernik makkuninnga imaqarpoq:

Inatsisisatut siunnersuummi §§ 1-4-mi naalakkersuinikkut ingerlatsisut partiit naatsorsuutaasa tamanut saqqummiunnissaat pillugu maleruagassanik aalajangersaasoqarpoq. Siunnersuut malil-lugu partiit, Folketingimut imaluunniit Inatsisartunut kingullermik qinersinermi Kalaallit Nu-naanni qinigassangortitsisimasut partiip nuna tamakkerlugu kattuffiata isertitai aningaasartuutaalu pillugit ukiut tamaasa ukiumoortumik naatsorsuutinik saqqummiussisassapput.

Naalakkersuinikkut ingerlatsisut partiit naatsorsuutaat partiip nuna tamakkerlugu kattuffiata isertitagit tunngasunik paassisutissanik arlalinnik imaqassapput, tassunga ilanngullugit partiit pi-sortaniit tapiissutisisarnerat pillugu maleruagassatigut pisortanit pissarsiarineqartut, ilaasortaniit inuinnarniillu, nunani tamalaani suleqatigiiffiniit, inuinnaat ataatsimoorussamik peqatigiiffiinit, suliatigut kattuffinnit, inuussutissarsiortut suleqatigiiffiinit, inuussutissarsiorluni suliffeqarfinniit, aningaasaateqarfinniit peqatigiiffinniillu isertitat annertussusaat. Partii ukiumi naatsorsuiffimmi akiliuteqartumit ataatsimiit akileeqataassummiik imaluunniit akileeqataassutinik arlalinnik katil-lugit 10.000 kr.-inik amerlanerusunik pissarsisimappat akiliisup aqqa najugaalu ukiumoortumik naatsorsuutinit takuneqarsinnaassaaq. Tassani tunngavagineqarpoq akiliisup kinaassusianik partiip ilisimanninnissa.

Kinaasutsiminnik nalunaaruteqaratik akiliuteqartunit akileeqataassutit tamarmiusut annertussusaat pillugu paassisutissanik aamma 10.000 kr.-it sinnerlugit kinaassutsiminik nalunaaruteqann-gitsumit ataasiakkaanit akileeqataassutit annertussusaat pillugit paassisutissanik naatsorsuutit aamma imaqassapput.

Naatsorsuusiorissaaneq aamma partiip aningaasartuutanut tunngasuuvooq. Ullumikkut partiit naatsorsuusiorneranni najoqqutassat malinneqareersut, aamma naatsorsuusiornermi ileqqorersaa-nerup saniatigut aningaasartuutit immikkoortiternissaannut immikkut piumasaqaateqarnissaq pisariaqartinneqarsimannilaq.

Siunnersuut malillugu naatsorsuutit Inatsisartunut nassiuunneqassapput, tassanngaanniillu naatsor-suutit tamanut saqqummiunneqassallutik, assersuutigalugu Inatsisartut nittartagaasigut saqqumiunnerisigut.

Inatsisisatut siunnersuutip tassunga tunngasortaata siunertaa tassaavoq partiit naalakkersuinikkut ingerlatsinerannik kikkut aningaasalersuinerannik inuit tamat paasisaqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa.

Suliffeqarfiiit soqtigisaqtigilli il.il. soorunami kusanartumik anguniagaqarniarneq aallaaviga-lugu partiimut aningaasanik akileeqataasinnaapput. Nassuerutigisariaqarporli naalakkersuinikkut ingerlatsinermi partiinut il.il. akileeqataanerit nammineq soqtigisaannarnik aamma tunngaveqar-sinnaammata; akileeqataassutit naalakkersuinikkut ingerlatsinermi sunniuteqarniarnermut atorne-qarsinnaammata.

Partii sunaluunniit naggataatigut qinersisartunit isummerfigineqartussaavoq. Akileeqataasut taaku soqtigisaat malillugit ingerlatsinini naalakkersuinikkullu iliuuseqarnini aaqqissuunneratigut aningaausatigut akileeqataasut assuarnartumik partiimit isumaginarneqarnersoq qinersisartunit nalilorsorneqartussaavoq. Taamaattoqassappalli partiit naalakkersuinikkut ingerlatsinerannik kik-kut aningaasalersuisuunerat qinersisartunit ilisimaneqartariaqarpoq.

Suliffeqarfitt soqtigisaqatigiilluunniit il.il. naalakkersuinikkut ingerlatsinermi ajunngisaarfigine-qarnissaminnut akiliiniarnerat akornuserneqarsinnaagunangilaq, tamatumali ammasumik pinis-saa qulakkeerneqarsinnaavoq, taamaalilluni partiit ataasiakkaat isumaat akilerlugu qanoq annertut-tigisumik allanngortinniarneqarnersoq qinersisartunik naliliiffigineqarsinnaalluni.

Siunnersuutip taamaalilluni ammasuunerup qulakkeerneqarnissaa siunertaraa, tamannalu piviut-sumik inuit aqutsinerannut pingaaruteqartumik tunngaviuvoq.

Partiit ilai aaqqissugaanermikkut namminerisaminnik immikkoortortaqaarput imaluunniit inuusut-tunik immikkoortortaqaarlutik, tamakkiisumik kajumissuseq naapertorlugu, akissarsiaqarnatik sulisoqartunik, immikkullu naatsorsuusiortussaanerannik peqqussallugit tulluassanani. Tamanna tunngavigalugu siunnersuutigineqarpoq naatsorsuusiortussaatitaaneq partiip nuna tamakkerlugu kattuffianut taamaallaat atuutissasoq.

Taamaattorli siunnersuummi § 4-mi aalajangerneqarluni partiip immikkoortortaqaarfia inuusuttu-nullu immikkoortortaqaarfia inunniit aamma suleqatigiiffinniit peqatigiiffinniillu il.il. akileeqataassutit, immikkoortortaqaarfiup ukiup ingerlanerani pissarsiarisimasai, erseqqinnerusumik aalajangersarneqartumik partiip nuna tamakkerlugu kattuffianut nalunaarutigisassagai, siunner-suummi § 1, imm. 4 malillugu partiip ukiumoortumik naatsorsuutaani nalunaarsukkami paassis-sat taakku naleqqussarlugit ilanngunneqartussaallutik.

Nalunaaruteqartussaatitaaneq ukumi naatsorsuiffimmi inunnit aamma suleqatigiiffinnit peqati-giiffinniillu il.il. akileeqataassutinik katillugit 40.000 kr.-inik amerlanerusunik pissarsisimasunut immikkoortortaqaarfinnut inuusuttunnullu immikkoortortaqaarfinnut taamaallaat atuuppoq. Immik-koortortaqaarfitt inuusuttunnullu immikkoortortaqaarfitt ikitsuinnat, taamaattoqassappalluunniit, inuinnarnit akileeqataassutinik taama amerlatigisunik pissarsinissaat ilimanarpooq, nalunaaruteqart-tussaatitaanerlu pillugu aalajangersagaq taamaattumik immikkoortortaqaarfinnut i-nuusuttunnullu immikkoortortaqaarfinnut pingaaruteqarnissaa naatsorsuutigineqarnani.

Nalunaaruteqartussaatitaanerup siunertaali tassaavoq inatsisartut inatsisaata avaqqutaarnissaata akerlilernissaa. Inuinnat, partiimut aningaasanik annertoorujussuarnik akileeqataarusuttut, aamma akileeqataasup kinaassusia partiimit ilisimaneqarnissaanik kissaateqartut, partiip nuna tamak-kerlugu kattuffianut tunniussinatik immikkoortortaqaarfimmut aningaasanik tunniussinermikkut akiliuteqarnertik kikkunnut tamanut isertuussinnaassanngilaat.

Inatsisisstatut siunnersuut § 5-mi inatsisartut inatsisaani aalajangersakkanik unioqqutitsisoqartil-lugu akiliinissamut akisussaaffeqarneq pillugu maleruagassaqarpoq.

Inatsisisatut siunnersuut Danmarkimi maleruagassanut atuuttunut annertuitigut assiguvoq. Taa-maalilluni naalakkersuinikkut ingerlatsisunut partiinut inuit akileeqataassutaat aamma naalakker-suinikkut ingerlatsisut partii naatsorsuutaasa tamanut saqqummiunneqarnissaat pillugit Dan-markimi inatsimmut atuuttumut innersuussisoqarpoq.

2. Aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunissai:

Inatsisisatut siunnersuut pisortanut aningaasartuuteqarnermik allaffissornikkulluunniit kingun-eqartitsinissa naatsorsuutigineqanngilaq.

3. Tusarniaaneq:

Saqqummiussinissaq sioqqullugu siunnersuut tusarniutigineqarsimanngilaq. Siunner-suutigineqarpoq siunnersuutip aappassaaneerneqarnera 2012-mi upernaakkut ataatsimiinnissamut kinguartinneqassasoq. Pisut akornanni oqartussanut kattuffinnullu il.il. attuumassuteqartunut tusarniaaqqullugit Naalakkersuisut qinnuigineqarput aamma tusarniaanermi akissutit pissarsiarin-eqarsimasut inatsisartut ataatsimiitaliaata suliarittumut nassiunneqarlutik, taamaalilluni siunner-suutip ataatsimiitaliami suliarineqarneranut taakku ilaatinneqarsinnaallutik.

Inatsisisatut siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit

§ 1-imut

Aalajangersakkami partiit, Folketingimut imaluunniit Inatsisartunut kingullermik qinersinermi Kalaallit Nunaanni qinigassangortitsisimasut partiip nuna tamakkerlugu kattuffiata isertitai an-ingaasartuutaalu pillugit ukiut tamaasa ukiumoortumik naatsorsuutinik saqqummiussarnissaan-nik pisussaaffeqarput. Naatsorsuusiorissaatitaaneq partiip nuna tamakkerlugu kattuffianut taa-mallaat atuuppoq. Immikkoortortaqrifit aalajangersakkamut ilaatinneqanngillat, taamaattorli § 4 tak. Naatsorsuutit isertitanut tunngasortaasa immikkoortiternissaannut aalajangersakkami im-mikkut piumasaqaateqarpoq. Naatsorsuutiniissapput § 1-imi taaneqartuni isertitanit immikkoor-tunit ataasiakkaanit aningaasat amerlassusaat pillugit paasissutissat. Ukiup naatsorsuiffiusup ataatsip iluani akileeqataasup akiliutai 10.000 kr.-inik amerlaneruppata akileeqataasup aqqa al-lanneqassaaq najugaalu aamma allanneqarluni.

Ukiumoortumik naatsorsuutit ilassutitut nalunaarsukkatut partiip nuna tamakkerlugu kattuffiata § 4 malillugu pissarsiarisimasunik paasissutissanik imaqassapput, tassa inunniit, peqatigiiffinniit suleqatigiiffinniillu il.il. akileeqataassutit pillugit partiip immikkoortortaqrifianiit inuuusuttullu immikkoortortaqrifianiit paasissutissat.

§ 2-mut

Piffissaq naatsorsuusiorfiusoq imm. 1 malillugu tassaavoq ukioq ilitsoq. Imm. 2 malillugu naat-sorsuutit partiip aqutsisuinit atsiorneqarsimassapput aamma ukiumoortumik naatsorsuutini allan-neqarsimasunik partii allanik isertitaqarsimanngineranik aningaasartuuteqarsimanngeranillu-niik nalunaarummik imaqassallutik. Naatsorsuutinik nalunaarummillu kina atsiortuussanersoq partiip malittarisassaani aalajangerneqassaaq.

§ 3-mut

Aalajangersakkamiippoq ukiup naatsorsuiffiusup naaneraniit kingusinnerpaamik qaammatit arfinillit qaangiutsinnagit partiip aqutsisui ukiumoortumik naatsorsuutinik Inatsisartunut, tamanut saqqummiussisussanut, nassiuissinissaannut pisussaaffik. Tamanut saqqummiussinissamut piumasaqaammi siunertaq tassaavoq partiit naalakkersuinikkut ingerlatsisut qanoq aningaasanik pissarsisarnerannik inuit tamat paasisaqarnissaat. Naatsorsuutit Inatsisartunut nassiuinneqassapput. Naatsorsuutit Inatsisartunit misissorneqassangillat imaluunniit akuerineqassallutik, taamaallaalli tamanit pissarsiarineqarsinnaassallutik. Naatsorsuutigineqarpoq naatsorsuutit Inatsisartut nittartagaanni Inatsisartunit tamanut saqqummiunneqartassasut.

Naalakkersuinikkut sulinermut aningaasatigut tapiissuteqartarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat malillugu Inatsisartuni partiit sulinerannut partiit tapiissutisareersut ukiup siulia pillugu naatsorsuutit kukkunersiorneqarsimasut kingusinnerpaamik 30. junimi Inatsisartut Siulittaasoqarfiannut nassiuinnissaannut pisussaaffeqarput. Naalakkersuinikkut sulinermut aningaasatigut tapiissuteqartarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 1, 31. maj 2001-imeersumi § 9, imm. 2 malillugu tigu-saqareernerup kingorna taakku tamanut saqqummiunneqarnissaannut Siulittaasoqarfik pisussaafeqarpoq.

§ 4-mut

Taamaattorli siunnersuummi § 4-mi aalajangerneqarluni partiip immikkoortortaqarfia inuusutunullu immikkoortortaqarfia inunnit aamma suleqatigiiffinnit peqatigiiffinni illu il.il. akileeqataassutit, immikkoortortaqarfip ukiup ingerlanerani pissarsiarisimasai, erseqqinnerusumik aalajangersarneqartumik partiip nuna tamakkerlugu kattuffianut nalunaarutigisassagai, siunnersuummi § 1, imm. 4 malillugu partiip ukiumoortumik naatsorsuutaani nalunaarsukkami paasisutissat taakku naleqqussarlugit ilanngunneqartussaallutik.

Nalunaaruteqartussaatitaaneq ukumi naatsorsuiffimmi inunnit aamma suleqatigiiffinnit peqatigiiffinni illu il.il. akileeqataassutinik katillugit 40.000 kr.-inik amerlanerusunik pissarsisimasunut immikkoortortaqarfinnut inuusuttunullu immikkoortortaqarfinnut taamaalaat atuuppoq. Ilasortaanermut akiliutit aalajangersakkamut ilaatinneqanngillat, tassa aalajangersakkami § 1, imm. 1, nr. 3-4-mut ilaatinneqartunut akileeqataassutinut taamaallaat innersuussisoqarpoq, nr. 2-unngitsorli.

Nalunaarutigineqartussanut ilaapput akileeqataassutit tamarmiullutik annertussusaat aamma kinaasutsiminnik nalunaaruteqaratik akileeqataassutaat tamarmiusut. Aamma 10.000 kr.-it sinnerlugit kinaassutsiminnik nalunaaruteqanngitsumit ataasiakkaanit akileeqataassutit annertussusaat pillugit paassisutissanik aamma nalunaarutit imaqassapput.

Kiisalu aqlinik taaneqarlutik akileeqataasuniit akileeqataassutit ataasiakkaat nalunaarutigineqasapput, kisianni aatsaat akileeqataasoq pineqartoq ukumi ataatsimi ataasiarluni arlaleriar-luniluunniit katillugit 10.000 kr.-it sinnerlugit akiliuteqarsimappat. Taamaattoqartillugu, aningaasat annertussusaasa saniatigut akileeqataasup aqqa najugaalu nalunaarummi allanneqarsi-massaaq.

Paasissutissat nalunaarutigineqartut, § 1 malillugu partiip nuna tamakkerlugu kattuffiata saqqummiussassaani ukiumoortumik naatsorsuutinut nalunaarsuutitut ilassutitut ilanngunneqassapput, aamma § 3 malillugu taakku tamanut saqqummiunneqarnissaat siunertaralugu Inatsisartut Siulittaasoqarfianut nassiunneqassallutik.

§ 5-imut

Ukiup naatsorsuiffiusup naaneraniit kingusinnerpaamik qaammatit arfinillit qaangiutsinnagit ukiumoortumik naatsorsuutink Inatsisartunut partip nassiussisussaaneranik unioqqutitsinermi aamma ukiumoortumik naatsorsuutini eqqunngitsunik amigaateqartunilluunniit paasissutissanik tunniussoqartillugu ikiliisitsisoqarsinnaavoq.

Ukiumoortumik naatsorsuutit partiip aquttuinit atsiorneqarnissaanik unioqqutitsisoqartillugu aamma ukiumoortumik naatsorsuutini allassimasunik allanik partiip allanik isertitaqarsimanningeranik nalunaaruteqarnermik ukiumoortumik naatsorsuutit imaqarnissaat pillugu piumasaqaatip unioqqutinneqarneranut aamma akiliisitsisoqarsinnaavoq.

Kiisalu immikkoortortaqarfik pineqartoq ukumi ilivitsumi inuinnarniit imaluunniit nunani tamaani suleqatigiiffinniit, inuinnaat ataatsimoorussamik peqatigiiffiinit, suliatigut kattuffinnit, i-nuussutissarsiortut suleqatigiiffiinit, inuussutissarsiortluni suliffeqarfinniit, aningaasaateqarfinniit peqatigiiffinniillu akileeqataassutinik katillugit 40.000 kr.-inik amerlanerusunik pissarsisimappat ukiup naatsorsuiffiusup naaneraniit kingusinnerpaamik qaammatit sisamat qaangiutsinnagit immikkoortortaqarfik inuusuttunullu immikkoortortaqarfik paasissutissanik erseqqinnerusumik allanneqarsimasunik nuna tamakkerlugu kattuffimmut nassiussisussaatitaanerminik unioqqutitsisimappat akiliisitsisoqarsinnaavoq. Taamaaqataanik eqqunngitsunik amigaateqartunilluunniit paasissutissanik nuna tamakkerlugu kattuffimmut tunniussisoqarsimatillugu akiliisitsisoqarsinnaalluni.

Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermik inatsimmi inatsisitigut pisussaatitaasup pisinnaatitaasullu akisussaaffia pillugu kapitali 5-mi maleruagassat malillugit partiip kattuffia, tassunga ilanngulugu aamma immikkoortortaqarfik imaluunniit inuusuttunut immikkoortortaqarfik, akiliisineqarsinnaavoq.

§ 6-mut

Inatsisartut inatsisaat ulloq 1. januar 2013-mi atulersinneqassaaq. § 1 malillugu naatsorsuutit 2012-mut ukiumut naatsorsuiffik pillugu siullermeertumik nassiunneqassapput.